

Cwmpas Hyblyg Tocsicoleg

CYNNWYS

1.0 CYFLWYNIAD	2
1.1 Cwmpas a Diben	2
1.2 Cyfrifoldeb	2
1.3 Diffiniadau/Talfyriadau	2
1.4 Cyfeirnodau	3
1.5 Dogfennau Perthnasol	3
2.0 TREFN	3
2.1 Rheoli Rheolaethau	3

1.0 CYFLWYNIAD

1.1 Cwmpas a Diben

Pwrpas y ddogfen hon yw diffinio ffiniau'r cwmpas hyblyg a disgrifio'r broses o weithredu a rheoli'r cwmpas hyblyg yn yr adran Tocsicoleg, Biocemeg Feddygol, Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro. Rhaid i'r adran ddangos cymhwysedd, didueddrwydd a chysondeb, a chydymffurfio ag ISO-15189 er mwyn cynnal cwmpas hyblyg.

Mae'r cwmpas hyblyg ond yn berthnasol i dechnegau y mae'r adran wedi sefydlu cymhwysedd wrth ddatblygu a pherfformio. Nid yw cwmpas hyblyg yn cwmpasu egwyddorion dadansoddol newydd nad oes gan yr adran unrhyw brofiad blaenorol o'u perfformio. Gall yr hyblygrwydd hwn ond fod yn berthnasol i brofion sy'n defnyddio technolegau sydd wedi'u dilysu a'u cyflwyno'n llwyddiannus yn yr adran yn flaenorol yn unol ag ISO 15189 ac sydd wedi'u hachredu yn llwyddiannus o fewn cwmpas y safon. Er mwyn i brawf gael ei achredu'n llwyddiannus drwy'r cwmpas hyblyg, rhaid i'r broses gael ei dogfennu a'i chymeradwyo'n dda.

Mae'r cwmpas hyblyg yn cynnwys cyffuriau sgrin cam-drin ar dau llwyfan:

- Manyleb Mâs Cywir Orbitrap Thermo sy'n cynnwys y Thermo Orbitrap (Mâs Cywir) a Thermo Vanquish (UHPLC).
- Dyfroedd TQs Micro LCMSMS.

Mae cyffuriau cam-drin sydd wedi'u cynnwys ar hyn o bryd o fewn y sgrôp hyblyg yn cael eu nodi yn Atodiad 1

Gall newidiadau o fewn y cwmpas hyblyg gynnwys:

- Addasu dull(iau) prawf cyfredol
- Addasu dull(iau) prawf wedi'u dilysu/gwirio yn flaenorol.
- Newidiadau ym mherfformiad y dull ar gyfer cyffur penodol (er enghraifft mesur ystod ac ansicrwydd)
- Newidiadau yn y dehongliad/sylwadau canlyniadau
- Ychwanegu cyffur newydd o gam-drin
- Newidiadau mewn matrices sampl

1.2 Cyfrifoldeb

Mae'r tîm Rheoli Adrannol yn gyfrifol am weithredu'r weithdrefn hon.

Arweinydd Tocsicoleg clinigol sy'n gyfrifol am sicrhau bod staff mewn Tocsicoleg yn dilyn y weithdrefn hon

1.3 Diffiniadau/ Talfyriadau

Cwmpas yr achrediad

Gweithgareddau asesu cydymffurfiaeth y mae corff yn cynnal achrediad ar eu cyfer.

Cwmpas sefydlog

Disgrifiad wedi'i ddiffinio'n glir o'r gweithgareddau asesu cydymffurfiaeth penodol y mae'r corff yn dal achrediad ar eu cyfer

Cwmpas hyblyg

Cwmpas yr achrediad a fynegir i ganiatáu i gyrff asesu cydymffurfiaeth wneud newidiadau mewn methodoleg a pharmedrau eraill sy'n dod o fewn cymhwysedd y corff asesu

BIP Caerdydd a'r Fro	Diwygiad: 8	Enw'r ffeil: QI-BIO-TXFlexibleScope
Meddygaeth Labordy	Awdur: A Borwick	Awdurdodwyd gan: J Rogers
Biocemeg Meddygol ac Imiwnoleg	Dyddiad cyhoeddi: 14/11/25	Tudalen: 3 O 8

cydymffurfio. Mae hyn hefyd yn cynnwys ymestyn cwmpas achrediad i gyflwyno lleoliadau newydd.

Rhestr o achrediadau

Y ddogfen y mae Gwasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig yn ei chynnwys, sy'n cyd-fynd ag ardystiad achrediad, i ddiffinio cwmpas yr achrediad a ddyfarnwyd.

1.4 Cyfeirnodau

ISO 15189: 2022	Labordai meddygol - Gofynion ar gyfer ansawdd a chymhwysedd
ED-LAB-GEN 4	Polisi Gwasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig a chanllawiau cyffredinol ar gyfer gweithredu a rheoli cwmpas hyblyg achrediad
ED-BIO-EAReqFlexiScopes	Gofynion Adran Achosion Brys ar gyfer Achredu Cwmpas Hyblyg
	(EA2-15)

1.5 Dogfennau Perthnasol

Llawlyfr ansawdd	QM-BIO-Qualman
Rhestr o achrediadau	MI-BIO-8989-
Newid Gweithdrefn Rheoli	MP-BIO-ChaCont
Ffurflen Newid Rheolaeth	MF-BIO-ChaCont
Cyfarwyddiadau ar gyfer Dilysu Prawf	LI-BIO-AssayVal
Cofnodi dilysu Prawf	LF-BIO-AssayVal
Gweithdrefn rheoli offer	MP-BIO-equipMgmt
Canllawiau SOP	LI-BIO-SOPGuide
Hyfforddiant a Gweithdrefn Datblygu	MP-BIO-TTrainProcedure
Dogfen staff arweiniol	MI-BIO-ArwinStaff
Asesiad risg Cwmpas hyblyg	QI-BIO-TXRiskAssessFlexScope

2.0 Gweithdrefn ar gyfer gweithredu a rheoli cwmpas hyblyg

Mae'r adran Biocemeg Feddygol, Imiwnoleg a Thocsicoleg yn Labordy Meddygol achrededig Gwasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig rhif: 8989. Mae gan yr adran gwmpas penodol o achrediad fel y manylir yn yr atodlen achredu [MI-BIO-8989Schedule]

Mae'r cwmpas hyblyg yn yr adran Tocsicoleg yn cynnwys y llwyfannau a'r cyffuriau hynny mewn wrin a ddisgrifir yn Atodiad 1

2.1 Rheoli Rheolaethau

2.1.1 Amhleidiaeth

Mae'r rheolwyr labordy yn ymdrechu i sicrhau nad oes unrhyw ran mewn unrhyw weithgareddau a fyddai'n lleihau hyder yng nghymhwysedd, didueddrwydd, barn neu gyfanrwydd gweithredol y labordy. Mae rheolwyr a phersonél yn rhydd o unrhyw bwysau a dylanwadau masnachol, ariannol neu arall a allai effeithio'n andwyol ar ansawdd eu gwaith. Mae'n ofynnol i staff fod ag ymwybyddiaeth o bolisi'r BIP: Polisi Fframwaith Safonau Ymddygiad sy'n ymgorffori Datganiadau o Ddidiordeb, Rhoddion, Lletygarwch a Nawdd [EP-LAB-StdsConduct].

Mae'n rhaid i bersonél sy'n gyfrifol am y broses ddatblygu, dilysu ac adolygu ar gyfer profion newydd i'w cynnwys yn y cwmpas hyblyg fod yn ddiduedd a gweithredu'n annibynnol h.y.

rhaid iddynt beidio â bod yn rhan o elfennau allweddol eraill o'r broses. Er enghraifft, bydd y Rheolwr Ansawdd/Swyddog Ansawdd yn cynnal archwiliad / archwiliad fertigol ac yn adolygu'r rheolaeth newid llawn cyn i'r prawf gael ei ychwanegu at y cwmpas hyblyg gan ei fod yn annibynnol ar ddatblygu a dilysu'r aseiniad.

2.1.2 Adnoddau

Bydd y rheolwyr yn sicrhau bod adnoddau digonol ar gael i alluogi cynnal gweithgareddau cyn-arholiad, arholiadau ac ôl-arholi yn briodol. Pan nodir annigonolrwydd, cynhyrchir gweithred a'i hadolygu yn yr Adran a/neu Gyfarfodydd Grŵp Ansawdd.

Personél

Sicrhau bod gan yr adran staff hyfforddedig a chymwys i asesu'r gweithgareddau sydd eu hangen i weithredu unrhyw newidiadau i'r cwmpas hyblyg ac y dilynir gweithdrefn adrannol [MP-BIO-Persman]. Mae'n disgrifio'r broses ar gyfer anwytho staff, hyfforddiant/cymwyseddau a chofnodion staff. Mae'r rheolwyr yn sicrhau bod yr holl bersonél yn gymwys i gyflawni eu gweithgareddau penodedig gan gynnwys datblygu/adolygu, dilysu ac awdurdodi prosesau/gweithdrefnau addasedig neu newydd.

Mae dogfen adrannol i ddisgrifio'r broses hyfforddi o fewn yr adran [MP-BIO-TTrainProcedure] gyda llawlyfrau hyfforddi ar gyfer pob gradd staff a phob adran/is-adran ar Q Pulse. Mae'r rhain yn amlinellu'r deilliannau dysgu a'r dull a ddefnyddir i bennu cymhwysedd.

Mae uwch staff yn yr adran Tocsicoleg (Gwyddonwyr Clinigol/Uwch Wyddonwyr Biofeddygol) wedi dangos cymhwysedd i ddewis, dilysu ac awdurdodi gweithgareddau newydd o dan y cwmpas hyblyg.

Mae'r rheolwr Ansawdd/swyddog Ansawdd wedi dangos cymhwysedd wrth gynnal archwiliadau annibynnol ac adolygu rheolaethau newid sy'n caniatáu ychwanegiadau i'r cwmpas hyblyg.

Cyfleusterau

Mae'r adran Tocsicoleg wedi'i lleoli ar safle'r YALI yn yr adeilad academaidd, ac mae'r amgylchedd yn addas i hwyluso perfformiad cywir yr holl weithgareddau o fewn ffiniau'r cwmpas hyblyg. Mae archwiliadau ac archwiliadau yn y gweithle yn amlygu unrhyw ddiffygion.

Offer

Mae'r adran Tocsicoleg wedi'i gyfarparu'n dda â llwyfannau i alluogi gweithredu cwmpas hyblyg ar gyfer sgrin cyffuriau wrin.

Mae'r weithdrefn ar gyfer Rheoli Offer [MP-BIO-EquipMgt] yn amlinellu profion derbyn offer, cyfarwyddiadau offer, graddnodi offer ac olrhain, cynnal a chadw offer, adroddiadau digwyddiadau offer a chofnodion offer

2.1.3 Dewis, gwirio a dilysu dulliau

Gwneir dewis a dilysu gweithdrefnau arholiad ar y cyd â chydweithwyr clinigol trwy bresenoldeb staff mewn cyfarfodydd amlddisgyblaethol a'r Grwpiau Cynghori Arbenigol Sefydlog (SSAG) Mae unrhyw newidiadau mewn gweithdrefnau yn dilyn y broses rheoli newid adrannol [MP-BIO-ChaCont] [MF-BIO-ChaCont] ac fe'u rheolir gan ddefnyddio modiwl CA/PA Q Pulse. Hysbysir clinigwyr drwy'r fewnrwyd, y wefan, llythyron ac adroddiadau labordy am newidiadau a wnaed.

Bydd y broses rheoli newid adrannol yn cynnwys yr holl gamau ar gyfer gweithredu, asesu risg, cymeradwyo a gwerthuso ar ôl ei gweithredu. Bydd yn sicrhau bod unrhyw newidiadau

a wneir ar gyfer dadansoddi cyffuriau cam-drin mewn Tocsicoleg o fewn ffiniau'r cwmpas hyblyg.

Mae'r weithdrefn ar gyfer dilysu / gwirio gweithdrefn archwilio newydd ar gael ym modwl dogfen Q Pulse [LI-BIO-AssayVal]. Cofnodir dilysu gan ddefnyddio'r ffurflen [LF-BIO-AssayVal] ac mae'n rhan o'r cam gweithredu rheoli newid.

Mae'r holl ddogfennau gwirio yn cael eu llofnodi gan yr arweinydd technegol, yr arweinydd clinigol a'r rheolwr ansawdd.

Bydd y cyflwr a ddilysir yn cael ei gynnal trwy brofi hyfedredd a rheoli ansawdd mewnol.

2.1.4 System Rheoli Ansawdd

Mae gan yr adran system rheoli ansawdd sefydledig sy'n sicrhau bod cofnodion digonol yn cael eu cadw o unrhyw newidiadau a fyddai'n effeithio ar gwmpas hyblyg y Tocsicoleg. Cynhelir y rhain ar Q Pulse gan ddefnyddio'r modiwl Dogfennau, modiwl CAPA, modiwl archwilio a modiwl cyflenwyr.

Mae'r holl reolaethau newid newydd yn cael eu codi a'u trafod yn y cyfarfodydd grŵp Ansawdd misol.

Mae'r holl newidiadau a weithredir trwy'r weithdrefn rheoli newid yn cael eu hymgorffori yn y rhaglen archwilio fewnol yn dilyn y weithdrefn ar gyfer archwiliad mewnol [QP-BIO-Audit].

Rhoi gwybod i Wasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig

Mae'r rheolwr ansawdd/swyddog ansawdd yn gyfrifol am hysbysu Gwasanaeth Achredu'r Deyrnas Unedig am unrhyw newidiadau a wneir i'r cwmpas hyblyg o fewn 1 mis i'w weithredu. Mae hyn yn cynnwys y canlynol, ymhlith eraill:

- Newidiadau i ddulliau
- Newidiadau i fatrics
- Profion Ychwanegol
- Dileu profion
- Newidiadau i staff allweddol

Rhoi gwybod i ddefnyddwyr

Bydd y rhestr brofi sy'n cwmpasu'r cwmpas hyblyg yn cael ei diweddarau ar Q Pulse ac ar wefan Biofemeg Feddygol Caerdydd a'r Fro.

[Biocemeg Feddygol ac Imiwnoleg - Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro](#)

Adolygiad

Mae adolygiad o'r holl weithgareddau o dan y cwmpas hyblyg wedi'i gynnwys yn yr adolygiad adran flynyddol sy'n ffurfio rhan o'r adolygiad rheoli blynyddol adrannol.

Atodiad 1

Cwmpas Hyblyg ar gyfer Cyffuriau Cam-drin

Offer

Sgrin Cyffuriau Wrin ar 3 llwyfan:

- Manyleb Mâs Cywir Orbitrap Thermo sy'n cynnwys y Thermo Orbitrap (Sbectromedr Mâs Cywir) a Thermo Vanquish (UHPLC).
- Dosbarth Waters Acquity I (UHPLC) a Dyfroedd TQs Micro (LCMS).

Paramedrau

Ar Thermo Orbitrap Spec Mâs Cywir sy'n cynnwys y Thermo Orbitrap (spectromedr mâs cywir) a Thermo Vanquish (UHPLC).

- Cysgbeiriau (Morffin, Codin, 6MAM, Dihydrocodin, Ffentanyl, Ocsycodon, Tramadol)
- Amffetamin (Amffetamin, Methamffetamin a MDMA)
- Bensodiasepinau (Diazepam, Nordiazepam, Oxazepam, Temazepam ac Alprazolam)
- Norbuprenorffin a Buprenorffin
- Metabolyn cannabis (9-carboxy THC)
- Benzoylecognine (metabolyn cocên)
- Methadone Metabolite (EDDP)
- Cetamin
- Pregabalin
- Gabapentin

Waters TQs Micro (LCMS).

- Cysgbeiriau (Morffin, Codin, 6MAM, Dihydrocodin, Ffentanyl, Ocsycodon, Tramadol)
- Amffetamin (Amffetamin, Methamffetamin MDMA a MDA)
- Bensodiasepinau (Diazepam, Nordiazepam, Oxazepam, Temazepam ac Alprazolam)
- Norbuprenorffin a Buprenorffin
- Metabolyn cannabis (9-carboxy THC)
- Benzoylecognine (metabolyn cocên)
- Methadone Metabolite (EDDP)
- Cetamin
- Pregabalin
- Gabapentin

Mae Cyffuriau Ychwanegol yn y Wrin ar gael ar y offer a reolir uchod ond fe'u dadansoddir o dan set prawf wahanol sef Sgrin Halogedd Wrin Ehangedig. Maent fel a ganlyn:

Dosbarth o Gyffuriau	Enw	Byrddau byr
SCRA	5F-ADB	(5F)
	ADB-BUTINACA	

	ADB-BUTINACA N-butanoic acid metabolite	(AB-M)
	ADB-4en-PINACA	(A-4en)
	MDMB-BUTINACA,	(MB)
	MDMB-BUTINACA N-butanoic acid metabolite	(MB-M)
	MDMB-4en-PINACA	(4en)
	MDMB-4en-PINACA N-butanoic acid metabolite	(4en-M)
Opioid	Clonitazene	(CN)
	Etonitazene	(EN)
	Isotonitazene	(IN)
	Metonitazene	(MN)
	Protonitazene	(PN)
	Ethyleneoxynitazene	(EEN)
	N-piperidinyl Etonitazene	(NPPE)
	N-pyrrolidino Etonitazene	(NPE)
	N-pyrrolidino Isotonitazene	(NPI)
	N-pyrrolidino Metonitazene	(NPM)
	N-pyrrolidino Protonitazene	(NPP)
	4-hydroxy N-pyrrolidino nitazene	(NPN-M)
	N-desethyl Etonitazene	(NDEE)
	N-desethyl Isotonitazene	(NDEI)
	N-desethyl metonitazene	(NDEM)
	N-desethyl Protonitazene	(NDEP)
	5-amino Isotonitazene	(IN-M)
	4-hydroxy nitazene	(N-M)
Benzo	Clonazepam	(CP)
	7-amino Clonazepam	(CP-M)
	Nitrazepam	(NP)
	7-amino Nitrazepam	(NP-M)
	Clonazolam	(CL)
	8-amino clonazolam	(CL-M)
	Flualprazolam	(FA)
	α -hydroxy flualprazolam	(FA-M)
	Flubromazolam	(FBL)
	α -hydroxy flubromazolam	(FBL-M)
	Bromazolam	(B)
	α -hydroxy bromazolam	(B-M)
	Clobromazolam	(CB)
	α -hydroxy clobromazolam	(CB-M)
	Ethylbromazolam	(EB)
	Desalkylgidazepam	(DAG)
	Etizolam	(E)
	α -hydroxy Etizolam	(E-M)
	Flubromazepam	(FBP)

	Lorazepam	(L)
	Midazolam	(M)
	α -hydroxy midazolam	(M-M)
	Pyrazolam	(P)
Ysgogwr	2C-B	
	Mephedrone	(4M)
	α -PHP	
	Eutylone	(EUT)
	Pentylone	
	LSD	
eraill	Xylazine	(XYL)
	Medetomidine	

Y analiynau y bwriedir eu hychwanegu at y Cwmpas Hyblyg o dan y set prawf 'Sgrîn Tocsicoleg Ymchwydd Is-lawr Ehangu' ar y ddau Thermo Orbitrap a'r Waters LCMSMS yw:

Medetomidine.
Tapentadol.